

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Комисия по международна търговия

2007/2255(INI)

25.2.2008

СТАНОВИЩЕ

на комисията по международна търговия

на вниманието на комисията по развитие

относно Политиката на Китай и нейното отражение върху африканските страни
(2007/2255(INI))

Докладчик по становище: Erika Mann

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по международна търговия приканва водещата комисия по развитие да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като взе предвид стратегическото партньорство между ЕС, Съвместната стратегия Африка-ЕС и план за действие (2007) и партньорството между ЕС и Африка в областта на търговията и регионалната интеграция, а също и интеграция в областта на науката, информационното общество и въпросите на Космоса,
- Б. като взе предвид стартирането на Партньорството между ЕС и Африка за изграждане на инфраструктури (2007), което отразява необходимостта да се инвестира в инфраструктурни връзки (транспорт, енергетика, водоснабдяване и информационни и компютърни технологии), за да се улесни устойчивото развитие,
- В. като взе предвид декларацията на бизнес форума между ЕС и Африка, състоял се по време на втората среща на най-високо равнище между ЕС и Африка (2007),
  - 1. изтъква, че вносът от Африканските страни съставлява почти 9 % от вноса в ЕС; половината от него представляват продукти, свързани с енергетиката, 23% са готови продукти, а 11% са храни и селскостопански продукти; африканските страни получават 8,3% от износа на ЕС, 78% от който са машини и оборудване, химикали и готови продукти; ЮАР е най-големият търговски партньор на ЕС (внос и износ); изказва съжаление от факта, европейската търговия с африканските страни продължава да намалява, макар че ЕС продължава да е най-важният им търговски партньор;
  - 2. подчертава, че ускореното икономическо развитие на Китай в последните двадесет години е оказало значително въздействие на търговията между ЕС и Китай и на икономическите отношения като цяло: общият обем на двустранната търговия е нараснал с повече от 60 пъти от 1978 г. насам и е възлизал на 210 милиарда евро през 2005 г.; ЕС премина от търговски излишък в началото на 80-те години на XX в. към търговски дефицит от 106 милиарда евро през 2005 г., което е най-високият дефицит с даден търговски партньор, а сега Китай е най-големият търговски партньор на ЕС след САЩ; през 2000 г. ЕС сключи двустранно споразумение за достъп до пазара с Китай, което беше важен крайъгълен камък в процеса на приемане на Китай в СТО, а това приемане в много отношения промени структурите в световната търговия.
  - 3. изтъква, че 3,6% от вноса в Китай идва от Африка и че в Африка отива 2,8% от износа на Китай; изтъква, че стойността на търговията на Китай с африканските страни се е увеличила от 2 милиарда долара през 1999 г. на 39,7 милиарда долара през 2005 г.; сега Китай е третият по важност търговски партньор на африканските страни; Африка явно се превръща в новия икономически хоризонт на Китай, който проявява голяма ефективност като съчетава стратегии на размяна на помощи срещу петрол с инструменти на външната политика;
  - 4. отбелязва факта, че Китай инвестира в инфраструктура, която е ключът към

увеличаване на растежа, като се намали бедността и се увеличи търговският капацитет; препоръчва, ЕС да пренасочи повече от сегашните си бюджетни помощи към инфраструктурни проекти, които не могат да привлекат преки чужди инвестиции;

5. подчертава, че Китай през последните няколко години е имал експлозивен икономически ръст със средно 9% годишно и се е превърнал във водещ износител; изтъква, че възраждането на Китай като световна икономическа сила промени из основи статуквото на търговския поток и международните пазари; има наблюдението, че за да поддържа тази експанзия, Китай се е превърнал в нетен вносител на петрол, както и на много други суровини и стоки и търсенето от негова страна е довело до значително повишаване на цените на всички видове минерални и селскостопански стоки;
6. подчертава, че Китай е предизвикал 40% от общия ръст в световното търсене на петрол през последните четири години; изтъква, че 30% от вноса от Китай суров петрол идва от Африка; изтъква, че зависимостта на Китай от вноса на петрол, минерали и други суровини много вероятно ще продължи да нараства, и към 2010 г. се очаква да внася 45 % от необходимия му петрол; подчертава, че неговото нарастващо търсене на енергия и желанието му да разшири енергийния си внос е довело Китай до това да търси енергийни доставчици сред африканските държави; счита, че е изключително важно ЕС да призове всички политически сили и международни инвеститори, действащи в Африка, строго да съблюдают социалните разпоредби и правилата за опазване на околната среда, установени през 2002 г. от Световната банка за добивната промишленост;
7. би искал да види едни подход, обединен от идеята за "Повече Европа в Африка", който да произтича от политиките на ЕС като цяло; би желал по-голяма видимост на Европа (укрепването на имиджа на Европа като регион) и по-силно присъствие на европейските посреднически институции в цяла Африка (повече двустранни търговски камари, Европейска камара в чужбина, повече бизнес форуми, по-интензивни контакти с Европейските и Африканските диаспори), което е съществено за създаването на по-силни икономически връзки между ЕС и Африка;
8. изтъква, че агресивната търговска политика на Китай има значително отражение върху европейските интереси на африканския континент, както и върху достъпа на ЕС до различни стоки, и че ЕС, въпреки че продължава да бъде най-големият донор за африканските страни, през последните десет години не е успял да съчетае отпускането на помощ със съществено разширяване на търговските връзки с африканските страни;
9. подчертава колко е важно, Африка да разработи собствена стратегия по отношение на Китай; изтъква, че такава стратегия е изключително важна за подобряването на равновесието в търговските отношения между Китай и Африка; подчертава, че тази стратегия трябва да се съсредоточи върху по-голямо участие на африкански работници в китайски проекти в Африка, повече готовност от китайска страна за трансфер на технологии и по-добър достъп до китайските пазари за типичните африкански износни стоки, като например кафе, какао и кожени изделия;

10. признава, че пълното прилагане на споразуменията за европейско икономическо партньорство, по-специално на елементите за устойчиво развитие и завършването на кръга от преговори в Доха ще бъде в полза на както за ЕС, така и за африканските страни заради по-добрите си търговски възможности; препоръчва на Комисията да помогне с конкретни програми за изграждане на капацитет и улесняване на търговията в Африка; по-специално ЕС би могъл да подпомогне частния сектор да изгради ефективни лаборатории за извършване на проверки на продукти/храни; това би подобрило възможностите за износ към ЕС (и може би към Китай) и би гарантирало по-надеждни проверки на местните пазари;
11. отбелязва, че за разлика от стратегията на ЕС подходът на Китай в търговската политика се основава върху преки контакти между държавите и пренебрегва въпросите на човешките права, корпоративната социална отговорност, както и социалните и екологичните стандарти, като по този начин дава на Китай сравнително голямо преимущество в Африка;
12. счита, че е налице нарушаване на международната конкуренция, тъй като новите конкуренти от нововъзникващите икономики не са подчинени на стриктните разпоредби на ОИСР относно екологичните, социалните и етичните стандарти, които впоследствие са транспонирани в националните разпоредби на държавите, членки на ОИСР; препоръчва на Комисията да събере международна подкрепа за тези стандарти;
13. изтъква, че засиленото внимание, което Китай насочва към африканския континент и успехът на неговата политика показва, че Африка има потенциал, по-специално като доставчик на стоки и енергийни източници; вярва, че има достатъчно пространство да се разширят търговските отношения между ЕС и Африка с безспорни предимства и за двете страни;
14. настоятелно препоръчва на Комисията да направи оценка на т.н. "Междинни споразумения за икономическо партньорство", инициативата „Всичко, освен оръжия“ и Споразумението за най-слабо развитите страни с оглед на това, с цел да разбере дали и как китайските предприятия, действащи в Африка биха могли да се възползват нарушаващо, диспропорционално или непреднамерено от изгодния пазарен достъп, предоставен чрез тези споразумения;
15. признава, че бъдещото икономическо развитие на Африка с право е приоритетен въпрос за Европейския съюз; признава, че "търговската и регионална интеграция" е един от четирите приоритета, формулирани в Съвместната стратегия между ЕС и Африка;
16. изтъква, че диверсификацията на търговията като цяло е ключов фактор за Африка, за да се постигне надежден икономически растеж във всички африкански държави; подчертава факта, че износет на продукти от Китай за Африка не бива да възпрепятства развитието на промишлеността в африканските държави или да разрушава конкурентоспособността на тази промишленост;
17. призовава Комисията и държавите-членки да разработят в кратки срокове съвместно с африканските държави стратегия за експлоатацията на суровините, тъй

като в дългосрочна перспектива е в техен собствен интерес самостоятелно да контролират добива на суровини и продажбата на тези суровини и продукти на преработвателната промишленост на световните пазари;

18. призовава Комисията да оцени, в каква степен качествените параметри за международните търговски отношения могат ефективно да бъдат договаряни в рамките на СТО, по-специално с оглед възможността да се прави разграничение между "подобни продукти" чрез измерване и етикетиране на екологичния отпечатък на продукта върху околната среда вследствие методите на преработка и производство, и как наблюдението на спазването на търговката политика на СТО може да се засили чрез офисите на Многостранното споразумение за околната среда;
19. препоръчва на Комисията и на държавите-членки да постигнат споразумение с Китай за установяване на общи стандарти в Африка с оглед на набирането и обучението на работна сила от местното население в съответствие с международно признатите стандарти на труд; препоръчва сътрудничество с местните изпълнители и снабдители и трансфер на техническо ноу-хау; препоръчва зачитането и защитата на околната среда чрез рециклиране на отпадъци и използвани материали, както и мерки за енергийна ефективност;
20. счита, че сътрудничеството и техническата помощ в областта на добива и продажбата на суровини е важен елемент в рамките на една оферта към Африка; призовава поради това, да се насърчават повече програми за обучение в тези области, по-специално в контекста на сътрудничеството за развитие;
21. препоръчва на Комисията да настоява, в рамките на продължаващите преговори с Китай по новата глава за търговия в Споразумението за партньорство и сътрудничество (СПС), за обвързващи формулировки по отношение на основните стандарти на МОТ за труд, корпоративна и екологична отговорност, разпоредби срещу социален и екологичен дъмпинг, препоръките на МОТ за достоен труд, както и съблюдаването на изискванията, произтичащи от международните пактове за човешки права;
22. препоръчва да се положат усилия, за да се гарантира, че европейските изпълнители използват местна работна ръка и местния частен сектор за проекти и гарантират устойчивост за срока на изпълнение на проекта; изтъква важността на един подобрен и диверсифициран частен сектор за устойчиво развитие и за облекчаването на бедността на африканския континент;
23. счита създаването на регионални икономически рамки и засилено регионално сътрудничество между африканските държави за изключително важно за устойчивостта на икономическото развитие на африканските държави; изтъква, че ангажиментът на Китай в Африка трябва да доведе до по-голяма подкрепа за регионалното търговско сътрудничество между африканските държави;
24. препоръчва Европейската комисия в по-общ план да инициира на високо равнище обмен на гледни точки с китайската страна по отношение на политиките на развитие, провеждани от Китай и ЕС и как да се подобри взаимното

- сътрудничество;
25. разбира, че спешното изпълнение на Целта на хилядолетието за развитие изисква устойчиво развитие в африканските страни с повече доходи, създадени на местно равнище; счита, че наред с другото, това трябва да насочва икономическата диверсификация, като я отдалечава от зависимостта от износа на стоки и засили регионалната интеграция,
  26. признава, че европейските икономически инвестиции са в неравнопоставено конкурентно положение в Африка, което се дължи: на директно или скрито субсидиране на китайски проекти и оферти, отправени от китайското правителство (или от изцяло държавни предприятия), на по-високи разходи за социални и икономически стандарти, които китайските конкуренти не прилагат, на обвързана помощ от Китай, която не позволява на европейски компании да се присъединят към проекти, финансирани от китайски помощи, на ограничен достъп до инструменти за управление на финансовия и инвестиционен риск за европейските предприятия;
  27. приветства факта, че Китай е член на инициативата CITES (Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора); препоръчва на Китай като търгува с Африка напълно да съблюдава инициативата CITES, която цели да гарантира, че международната търговия с екземпляри на диви животни и растения не застрашава тяхното оцеляване; приветства във връзка с това подписването на 9-годишен мораториум върху търговията със слонова кост през юни 2007 г.;
  28. призовава Комисията да води разговори с Китай за конкретна подкрепа на "Инициативата за прозрачност на добивната промишленост", която вече е одобрена от Китай;
  29. изразява критично отношение относно преференциалните заеми тип "обвързана помощ" и систематичното субсидиране на държавни строителни предприятия в международната конкуренция; от друга страна Китай защитава вътрешния си пазар с дискриминационна система за квалификация, която според изследване на Генералната дирекция по търговия, е съкратила пазарния дял на чуждестранни изпълнители от 6% преди приемането на Китай в СТО до по-малко от 1% сега;
  30. припомня, че през 2007 г. Китай създаде държавен инвестиционен фонд (China Investment Cooperation Ltd.), който със своите активи на стойност 200 000 000 000 щатски долара в момента представлява шестия по богатство фонд в света;
  31. припомня, че китайските държавни предприятия очевидно могат да поемат по-големи рискове, когато инвестират в Африка; отбелязва, че китайската енергийна компания CNOOC Ltd. обяви, че ще закупи дял от 45% в офшорно нефтено поле в Нигерия за 2 270 000 000 щатски долара;
  32. признава, че стратегическото партньорство между Африка и ЕС е определило развитието на вътрешните пазари и регионалната интеграция като стратегически приоритет; тази стратегия ще бъде подкрепяна чрез партньорство между Африка и

ЕС в областта на търговията и регионалната интеграция; в този контекст първият план за действие (2008-2010) призовава за прилагане на "Партньорство между Африка и ЕС за изграждане на инфраструктури" като приоритет за подпомагане на инвестициите в една устойчива инфраструктура във всички важни сектори;

33. признава рязкото намаляване на дела на ресурси, свързани с инфраструктурата, през 90-те години на ХХ в. от страна на африканските правителства и агенциите за подпомагане на развитието; признава също така, че помощта на държавите-членки за икономическа инфраструктура и услуги е намаляла през последните десет години, главно в областта на транспорта и отчасти в енергетиката;
34. препоръчва на Комисията да създаде по-бързо действащи процедури за отпускане от ЕС на помощи за развитие, когато те са предназначени за инфраструктура; това би могло да им предостави равни възможности в сравнение с китайските компании, които се възползват от много бързия отговор на китайското правителство при предоставянето на помощи или подкрепяни от правителството процедури по отпускане на заеми;
35. препоръчва на Комисията и на държавите-членки да издигнат в приоритет инфраструктурните проекти, подпомагани чрез финансиране от ЕС, в съответствие с тяхното въздействие върху регионалната интеграция и потенциала за развитие на целия континент ("Трансафрикански мрежи"); препоръчва компаниите, които се допускат за финансиране от Комисията да съблюдават екологичните, социалните и финансовите стандарти, установени в достиженията на правото на ЕС;
36. препоръчва на Комисията да сформира оперативна група за Африка, която да се справи по-последователно с предизвикателствата в стратегията, политиката, търговията и инфраструктурата и други свързани въпроси; такава оперативна група би могла да помогне освен това да се създадат равни стартови условия с компании от други региони; ключовите области на внимание би трябвало да включват: финансиране на износа, застраховане на експортните кредити, обществените поръчки, както и правилата и процедурите за прозрачност;
37. разбира основната положителна роля на информационните и компютърните технологии като цяло в подкрепа на растежа, конкурентоспособността и създаването на работни места; препоръчва на Комисията да актуализира съществуващите африкански и европейски програми с по-голямо внимание към изграждането на информационен капацитет в МСП чрез публично-частни партньорства, за да се гарантира, че институциите и политиките се изграждат с цел улесняване на инвестициите, иновациите и технологичния трансфер;
38. признава, че достъпът до възобновяеми енергийни източници е изключително важен и за двата континента; партньорството между Европа и Африка трябва да включва сигурност на снабдяването, трансфер на технологии в областта на възобновяемите енергийни източници, устойчив добив на ресурси и прозрачност на енергийните пазари;
39. подкрепя съвместната инициатива на ЕС и Африка за климата, с която да се помогне на африканските страни да се справят с вредното въздействие на

изменението на климата върху околната среда и икономиката в тях; подкрепя въвеждането след 2012 г. на международен климатичен режим, който да подобри механизма за чисто развитие и да установи специфичен за съответните индустриални отрасли подход за намаляване на парниковия газ;

40. препоръчва на Комисията да подобри защитата на инвестиционния риск, предоставяна от европейските финансови институции с цел намаляване на инвестиционните рискове в частния сектор в стратегически важни области като суровините и ключови инфраструктурни сектори (включително високотехнологичните), които ще допринесат положително за развитието в африканските държави; вярва, че това със сигурност би могло да изравни възможностите в сравнение с държавните или подкрепяните от държавата китайски компании, които имат по-малки проблеми с управлението на рисковете;
41. препоръчва на Комисията, на Европейската банка за развитие и на Европейските агенции за двустранно развитие да съберат повече финансови средства, предназначени за развитието на инфраструктурата в Африка в специализирани фондове; препоръчва да се обърне внимание на качеството, устойчивостта и разходите за продължителността на проекта, отколкото на "съображението за най-ниски разходи" за фазата на изграждане; такива дългосрочни договори впоследствие ще гарантират, че парите на европейския данъкоплатец действително ще бъдат в услуга на местните жители в дългосрочна перспектива а също така ще улеснят трансфера на технологии към местната строителна промишленост и ще спомогнат за увеличаване на местната заетост;
42. изразява скептично отношение към изместването от проектна помощ към бюджетна поддръжка и от международния Правилник за стандартните тържни документи за обществените поръчки към държавните системи за възлагане на обществени поръчки, предприето от европейски и международни финансови институции; препоръчва на Комисията да преоцени своята стратегия и да докладва отново пред Парламента преди следващата среща на най-високо равнище между ЕС и Африка.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	25.2.2008
Резултат от окончателното гласуване	+: 18 -: 3 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Kader Arif, Daniel Caspary, Françoise Castex, Christofer Fjellner, Glyn Ford, Jacky Hénin, Syed Kamall, Marusya Ivanova Lyubcheva, Erika Mann, Helmuth Markov, Cristiana Muscardini, Vural Öger, Georgios Papastamkos, Tokia Saïfi, Iuliu Winkler, Corien Wortmann-Kool
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Jean-Pierre Audy, Danutė Budreikaitė, Albert Deß, Elisa Ferreira, Carl Schlyter, Zbigniew Zaleski
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Luigi Cocilovo